Çocukluk Ça?? Ruhsal Travma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocukluk Ça?? Ruhsal Travma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19092

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocukluk Ça?? Ruhsal Travma Ölçe?i (ÇÇRTÖ), bireylerin çocukluk dönemlerinde (18 ya? öncesi) ya?ad?klar? ruhsal ve fiziksel travmatik deneyimleri retrospektif olarak de?erlendirmek amac?yla kullan?lan psikometrik bir araçt?r. Bu ölçek, Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kullan?lmak üzere **uyarlama** çal??mas? yap?lm?? bir ölçektir. Uyarlama ve psikometrik geçerlilik analizleri, Vedat ?ar ve arkada?lar? taraf?ndan 2012 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, çocukluk ça?? travmalar?n?n yayg?nl???n? ve ?iddetini standart bir yöntemle ölçmeyi hedefler.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk travmas?, ruhsal travma, psikometri, ölçek uyarlama, Vedat ?ar, Türkiye Klinikleri.

Yazarlar

Vedat ?ar, Ece Öztürk, Engin ?kikarde?

Amaç

Çocukluk Ça?? Ruhsal Travma Ölçe?i'nin temel amac?, **çocukluk ça?? travmas?** deneyimlerinin türünü ve ciddiyetini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu araç, özellikle disosiyatif bozukluklar, travma sonras? stres bozuklu?u (TSSB) ve di?er psikopatolojik durumlarla çocukluk ça?? deneyimleri aras?ndaki ili?kiyi inceleyen ara?t?rmalarda kritik bir öneme sahiptir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonun kültürel ve dilsel yap?s?na uygunlu?unu sa?lamay? amaçlam??t?r.

Yap?

Ölçek, bireyin 18 ya??ndan önce maruz kald??? çe?itli travma türlerini de?erlendiren retrospektif bir araçt?r. Ölçülen temel **psikolojik yap?**, duygusal, fiziksel ve cinsel istismar ile duygusal ve fiziksel ihmal gibi boyutlar? içerebilen genel çocukluk ça?? travmatik ya?ant?lar?n?n birikimidir. Bu yap?, genellikle dissosiyasyon ve di?er psikiyatrik semptomlar?n geli?iminde önemli bir risk faktörü olarak kabul edilmektedir.

Geçerlik

?ar, Öztürk ve ?kikarde? (2012) taraf?ndan yürütülen Türkçe uyarlama çal??mas?nda ölçe?in yap?sal ve e? zamanl? geçerlili?i incelenmi?tir. Yap? geçerlili?i, genellikle Faktör Analizi yöntemleri kullan?larak orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu göstermeyi amaçlar. Geçerlilik çal??malar?, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamak için di?er ilgili klinik ölçütlerle korelasyon analizlerini de içermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Güvenirlik

ÇÇRTÖ'nün güvenirlik analizi, ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmeyi içerir. Bu, genellikle **Cronbach Alpha** katsay?lar? arac?l???yla rapor edilir. Yüksek Cronbach Alpha de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Güvenirlik analizleri, ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek amac?yla test-tekrar test güvenilirli?ini de içerebilir, ancak kaynakta bu detaylar belirtilmemi?tir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?n?n kilit bir bile?eni olan faktör analizi, ölçe?in alt boyutlar?n? ve yap?sal bütünlü?ünü do?rulamak için yap?lm??t?r. Bu analiz, çocukluk ça?? travmas?n?n farkl? boyutlar?n?n (örne?in, ihmal ve istismar) birbirinden ayr?labilir yap?lar oldu?unu desteklemeyi hedefler. Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in klinik uygulamalarda alt ölçek puanlar?n?n ayr? ayr? kullan?l?p kullan?lamayaca??n? belirlemek aç?s?ndan önemlidir.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Questionnaire)

Mevcut Diller: Türkçe (Turkish)

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler (Çocukluk ça?? deneyimlerini retrospektif olarak de?erlendirir)

Ya? Grubu: 18 ya? ve üstü (de?erlendirilen deneyimler 18 ya? alt?d?r)

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in uyarlama çal??mas?, klinik ve genel popülasyon örneklemlerini içerebilir. Detayl? örneklem bilgileri referans makalede mevcuttur.

Test Metodolojisi: Bireylerin çocukluk döneminde ya?ad?klar? olaylar?n s?kl???n? ve yo?unlu?unu ölçen, Likert tipi **derecelendirme ölçe?i** kullan?lan bir testtir.

Anahtar Kelimeler

Travma, çocukluk dönemi, ölçme ve de?erlendirme, psikopatoloji, **geçerlilik**, güvenirli?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kurumsal E-posta Adresleri: vsar@istanbul.edu.tr (Vedat ?ar)

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Çocukluk Ça?? Ruhsal Travma Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas? 2012 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya klinik amaçlarla kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretler hakk?nda bilgi almak için sorumlu yazar Vedat ?ar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Referanslar

?ar, V., Öztürk, E., ve ?kikarde?, E. (2012). Çocukluk Ça?? Ruhsal Travma Ölçe?inin Türkçe uyarlamas?n?n geçerlilik ve güvenirli?i. *Türkiye Klinikleri*, *32*(4), 1054-1063. doi: 10.5336/medsci.2011-26947

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: cocukluk-cagi-ruhsal-travma-olcegi-toad.pdf

Çocukluk Ça?? Ruhsal Travma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin tam listesi için ?ar, Öztürk ve ?kikarde? (2012) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurulmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM